

TOMÁŠ VOJTOVIČ

Ústav politických vied Slovenskej akadémie vied v. v. i., Bratislava, Slovenská republika

XI: ročník Košických politologických dialógov 2022 11th Košice Political Dialogues 2022

Dňa 3. novembra 2022 sa v Košiciach konala vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou „*Ak má naša demokracia nedostatky, musíme prekonávať tie nedostatky, ale nie prekonávať demokraciu*“ – TGM.¹

Konferencia bola organizovaná v rámci XI. ročníka Košických politologických dialógov, ktoré boli organizované Katedrou politológie Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a OZ Res Publica.

Konferencia sa začala o deviatej ráno oficiálnym otvorením, na ktorom účastníkov privítal prorektor pre vysokoškolské vzdelávanie a akademické obrady UPJŠ v Košiciach *prof. PaedDr. Martin Pekár, PhD.*, dekanka Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach *prof. PhDr. Oľga Orosová, CSc.*, a *doc. PhDr. Daniel Dobiáš, PhD.*, z Katedry politológie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach.

Podujatie bolo rozdelené do dvoch častí, ktoré prebiehali súbežne. Prvá časť sa konala v historickej aule rektorátu UPJŠ v Košiciach, kde v jednotlivých paneloch vystupovali so svojimi príspevkami vedecí pracovníci rôznych slovenských, českých, ale aj zahraničných inštitúcií.

Nedá sa nespomenúť príspevok Dr. h. c. prof. Marcely Gbúrovej, CSc. „*Po 30 rokoch vývoja....*“, v ktorom rozprávala nielen o vývoji demokracie v Slovenskej republike, ale aj o tom, ako spolu so svojimi kolegami na rôznych politologických pracoviskách zakladali politológiu ako vedný a študijný odbor.

Doc. PhDr. Vladimír Gonč, DrSc., z Historického ústavu Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne v príspevku *Vrátime sa pred rok 1919? A či pred rok 1948? O skrytom znefunkčňovaní demokracie a nárastu skrytých bariér pre demokraciu* zdôrazňoval paralely v historickom vývoji v spomínaných obdobiach a problémy, ktoré boli výzvou pre demokraciu vtedy a dnes.

Medzinárodnými hosťami boli napríklad Dr. hab. Katarzyna Kuč-Czajowska z univerzity Marie Curie-Sklodowskej v Lubline, ktorá predniesla príspevok *Local government in Poland – problems and trends of recentralization*, Associate Professor Hanna Melehanych, PhD., z Národnej univerzity v Užhorode so svojou témou *Challenges and Perspectives of Civil Society in Slovakia in View of the Increase of the Ukrainian Community after on Act of Russia's Aggression against Ukraine*.

¹ Konferencia je výstupom z projektu : VEGA č. 1/0321/21 – Výskum korelácií medzi deformáciami politického vedomia a nárastom politického extrémizmu u študentov stredných škôl Košického a Prešovského samosprávneho kraja.

Zároveň s touto časťou prebiehala v malej zasadačke rektorátu UPJŠ v Košiciach študentská časť tejto konferencie, na ktorej sa zúčastnili doktorandi z rôznych vedeckých pracovísk na Slovensku aj v Čechách.

Z Ústavu politických vied Slovenskej akadémie vied sa na konferencii zúčastnili doktorandi: Mgr. Kristína Valášková, PhD., Mgr. Tomáš Vojtovič, Mgr. Peter Telepčák a Mgr. Tomáš Ďuriš.

Príspevok Mgr. Kristíny Valáškovej, PhD., s názvom *Osobnosť ako zamlčaná premisa moderných politických dejín na Slovensku* na základe komparatívnej analýzy porovnával učebnice dejepisu a občianskej náuky od roku 1918 až do súčasnosti a priniesol náhľad na výučbu o slovenských osobnostiach v priebehu dejín. Autorka tiež zdôvodnila dôležitosť výučby o historických osobnostiach ako prostriedku formovania politického a historického vedomia na základe viacerých štúdií zahraničných odborníkov.

Mgr. Tomáš Vojtovič vo svojom príspevku *Výchova k občianstvu ako veda. Problém výchovy k občianstvu v diele Heinricha Rauchberga* identifikoval symptómy spoločenskej krízy, v ktorej sa nachádzame. Autor v príspevku postuloval názor, že je potrebné, aby sme širokú verejnosť v prvom rade zoznámili s fundamentmi fungovania demokratického štátu, v ktorom žije a následne môžeme formovať slobodných, sebavedomých a uvedomelých občanov. Ako praktický návod nám môže podľa autora poslúžiť dielo H. Rauchberga *Bürgerkunde der Tschechoslowakischen Republik* (Občianska výchova v Československu), ktorá bola napísaná ako praktická príručka demokracie a parlamentarizmu.

V príspevku *Aktuálne výzvy demokracie v Čile* Mgr. Peter Telepčák hovoril najmä o návrhu novej ústavy, ktorá bola začiatkom septembra odmietnutá. Zameral sa na niektoré sporné body, pomenoval príčiny zlyhania a poukázal na nové výzvy, ktoré toto odmietnutie prináša pre demokraciu v Čile.

Mgr. Tomáš Ďuriš vystúpil s príspevkom *Slovenský euroskepticizmus vo svetle vojny na Ukrajine*, v ktorom sa zaoberal slovenskými euroskeptickými politickými stranami, analyzoval ich agendu od začiatku vojny na Ukrajine a opísal súčasné trendy euroskeptických strán.

V závere by sme sa radi poďakovali organizátorom za výborne odvedenú prácu a príležitosť sa po neľahkých pandemických rokoch opäť osobne stretnúť v Košiciach a viesť dialógy na základnú otázku Košických politologických dialógov: Kam kráčaš demokracia?